Landstingsstyrelsens förvaltning

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-05-18

LS 2015-0385
LS 2017-0379
LS 2017-0405
LS 2017-0563

Landstingsstyrelsen

Förslag till ändring av ägardirektiv

Ärendebeskrivning

Förslag till ändring av generella ägardirektiv för landstingets bolag och verksamheter som bedrivs i bolagsliknande former samt förslag till ändring av specifika ägardirektiv för Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde samt AB Storstockholms lokaltrafik, AB SL Finans, SL Infrateknik AB och SL Älvsjö AB. Vidare förslås att bolagsordningarna för AB SL Finans, SL Infrateknik AB och SL Älvsjö AB ändras.

Styrelsens för Landstingshuset i Stockholm AB:s förslag till ändring av specifika ägardirektiv för Danderyds sjukhus AB, S:t Eriks ögonsjukhus AB, Södersjukhuset AB och Södertälje sjukhus AB samt AB Stockholms läns landstings Internfinans.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 18 maj 2017
Förslag till ändringar av ägardirektiv – Generella ägardirektiv och specifika ägardirektiv för Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde, AB Storstockholms Lokaltrafik, AB SL Finans, SL Infrateknik AB, SL Älvsjö AB, Danderyds sjukhus AB, S:t Eriks ögonsjukhus AB, Södersjukhuset AB, Södertälje sjukhus AB samt AB Stockholms Läns Landstings Internfinans
Förslag till ändring av bolagsordningar för AB SL Finans, SL Infrateknik AB och SL Älvsjö AB
Förslag till tilläggsavtal till avtal tecknat mellan Stockholms läns landsting och AB Storstockholms lokaltrafik den 11 december 1990
Verkställande direktörens skrivelse till styrelsen för Landstingshuset i Stockholm AB 18 maj 2017
Landstingshuset i Stockholm AB:s protokollsutdrag 30 maj 2017
Yttrande från styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset den 30 januari 2017
Yttrande från styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde den 24 februari 2017
Trafiknämndens protokollsutdrag den 21 februari 2017, SL 2015–0054
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 18 januari 2017, SL 2015–0054
Trafiknämndens protokollsutdrag den 21 februari 2017, SL 2015–0055
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 18 januari 2017, SL 2015–0055

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås *dels* föreslå landstingsfullmäktige besluta

att godkänna ändring av ägardirektiv för Karolinska Universitetssjukhuset, i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av ägardirektiv för Stockholms läns sjukvårdsområde, i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av ägardirektiv för Danderyds sjukhus AB i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av ägardirektiv för S:t Eriks ögonsjukhus AB i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av ägardirektiv för Södersjukhuset AB i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av ägardirektiv för Södertälje sjukhus AB i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av ägardirektiv för AB Stockholms läns landstings Internfinans i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att uppdra åt Landstingshuset i Stockholm AB att uppdra till stämmoombud att på bolagsstämmorna för Danderyds sjukhus AB, S:t Eriks ögonsjukhus AB, Södersjukhuset AB, Södertälje sjukhus AB samt AB Stockholms Läns Landstings Internfinans rösta för antagande av ägardirektiv i enlighet med vad som framgår av landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av ägardirektiv för AB SL Finans i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av ägardirektiv för SL Infrateknik AB i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ägardirektiv för SL Älvsjö AB i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna tilläggsavtal till avtal den 11 december 1990 mellan Stockholms läns landsting och AB Storstockholms Lokaltrafik i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av bolagsordning för AB SL Finans i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av bolagsordning för SL Infrateknik AB i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att godkänna ändring av bolagsordning för SL Älvsjö AB i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att utfärda instruktion till stämmoombud att på bolagsstämma i AB Storstockholms Lokaltrafik rösta för ändrade ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik i enlighet med landstingsdirektörens förslag

att uppdra till AB Storstockholms Lokaltrafik att utfärda instruktion till stämmoombud att på bolagsstämma i AB SL Finans, SL Infrateknik AB och SL Älvsjö AB rösta för ändrade ägardirektiv och ändrad bolagsordning för AB SL Finans, SL Infrateknik AB och SL Älvsjö AB i enlighet med landstingsdirektörens förslag

dels – under förutsättning av landstingsfullmäktiges beslut – för egen del besluta

att uppdra till landstingsdirektören att teckna ett tilläggsavtal till gällande avtal mellan Stockholms läns landsting och AB Storstockholms Lokaltrafik den 11 december 1990, i enlighet med landstingsdirektörens förslag

Sammanfattning

Ägardirektiven föreslås ändras i syfte att tydliggöra och göra dem mer relevanta för verksamheterna samt att för hälso- och sjukvårdsverksamheterna säkerställa ett effektivt genomförande av framtidens hälso- och sjukvård.

För de generella ägardirektiven föreslås främst redaktionella ändringar samt att avsnittet om framtidens hälso- och sjukvård flyttas till enbart ägardirektiven för de verksamheter inom landstinget som utför hälso- och sjukvård. Detta tydliggör och förenklar de generella ägardirektiven.

För Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde samt för de landstingsägda akutsjukhusen föreslås att de specifika ägardirektiven justeras för att anpassas till framtidens hälso- och sjukvård. I samband med detta har direktivens struktur och begreppsanvändning setts över.

Hälso- och sjukvårdsverksamheternas specifika ägardirektiv innehåller en del med gemensamma krav på alla verksamheter som flyttats från de generella ägardirektiven då de hanterar framtidens hälso- och sjukvård och en del med de specifika kraven på respektive bolag/nämnd, som ett led för att underlätta samordningen av ägarstyrningen. Ändringarna syftar i övrigt till att säkerställa ett effektivt genomförande av framtidens hälso- och sjukvård. Ett särskilt avsnitt om forskning och utveckling föreslås införas i hälso- och sjukvårdens ägardirektiv.

Förslaget till ändrade specifika ägardirektiv för AB Stockholms läns landstings Internfinans innebär en uppdatering av dess ägardirektiv utifrån hur bolaget arbetar idag.

Landstingsfullmäktige föreslås godkänna att bolagsordningarna och de specifika ägardirektiven för SL:s dotterbolag AB SL Finans, SL Infrateknik AB och SL Älvsjö AB ändras. Ändringarna rör förtydligande av bland annat fastställande av det kommunala ändamålet, fullmäktiges rätt att ta ställning, bolagens roll i förhållande till ägaren/landstinget och landstingsstyrelsens inspektionsrätt. I ärendet föreslås också godkännande av ändring av gällande avtal tecknat mellan Stockholms läns landsting och AB Storstockholms lokaltrafik den 11 december 1990 och uppdrag till landstingsdirektören teckna ett tilläggsavtal till detta avtal.

Bakgrund

Landstingsfullmäktige uppdrog i februari 2015, LS 1411–1289, till landstingsstyrelsen att göra en översyn av ägarpolicy, de generella ägardirektiven och de specifika ägardirektiven för Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde i syfte att säkerställa ett effektivt genomförande av framtidens hälso- och sjukvård.

Trafiknämnden beslutade den 21 februari 2017 att föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige att besluta godkänna förslag till ändring av ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik, SL 2015–0055 och för dess dotterbolag AB SL Finans, SL Infrateknik AB och SL Älvsjö AB, SL 2015–0054.

Landstingsfullmäktige uppdrog i februari 2015 till Landstingshuset i Stockholm AB att göra en översyn av de specifika ägardirektiven för dotterbolagen i syfte att säkerställa ett effektivt genomförande av framtidens hälso- och sjukvård.

Styrelsen för Landstingshuset i Stockholm AB föreslås vid sitt sammanträde den 30 maj 2017 besluta att föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta att fastställa verkställande direktörens förslag till ändringarna i de specifika ägardirektiven för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, S:t Eriks ögonsjukhus AB och Danderyds sjukhus AB, LISAB 2017–0011, samt för AB Stockholms läns landstings Internfinans, LISAB 2017–0016.

Trafiknämnden beslutade den 21 februari 2017, SL 2015–0054, att föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige att besluta godkänna förslag till ändring av bolagsordningar för SL:s dotterbolag AB SL Finans, SL Infrateknik AB och SL Älvsjö AB.

Överväganden

Efter en översyn av ägarpolicyn och generella ägardirektiv enligt landstingsfullmäktiges uppdrag är förvaltningens bedömning att ingen

förändring behövs av ägarpolicyn. Ägardirektiven föreslås ändras i syfte att tydliggöra, förenkla och göra dem mer relevanta för verksamheterna samt att för hälso- och sjukvårdsverksamheterna säkerställa ett effektivt genomförande av framtidens hälso- och sjukvård.

Landstingets ägardirektiv omfattar två delar, de generella ägardirektiven och specifika ägardirektiv för respektive bolag och nämnd. Föreslagna ändringar omfattar båda dessa delar men är för de generella ägardirektiven mer av redaktionell karaktär.

Den redaktionella ändringen i de generella ägardirektiven är att avsnittet om framtidens hälso- och sjukvård flyttas till hälso- och sjukvårdsverksamheternas specifika ägardirektiv och utgår från generella ägardirektiv. Vidare föreslås att några upprepningar i ägardirektiven tas bort. Detta ökar tydligheten i, och förenklar, de generella ägardirektiven. Vissa begrepp har ensats och anpassats till de begrepp som används i andra styrande dokument.

Landstingsstyrelsens förvaltning föreslår att ändringarna i generella ägardirektiv successivt införs i ägardirektiven för respektive bolag i takt med att ändringar i specifika ägardirektiv för bolaget föreslås. Detta beroende dels av att ändringarna i generella ägardirektiv inte är av principiell betydelse, dels av att ägardirektiven ska fastställas på bolagsstämma för varje bolag och att det inte anses nödvändigt att kalla till extra bolagsstämma av denna anledning.

De specifika ägardirektiven för Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde föreslås justeras för att anpassas till framtidens hälso- och sjukvård. Hälso- och sjukvårdsverksamheternas ägardirektiv innehåller en del med gemensamma krav, på Karolinska Universitetssjukhuset, Stockholms läns sjukvårdsområde och de akutsjukhus som bedriver sin verksamhet i bolagsform, och en del med specifika krav på respektive bolag och nämnd. Ändringarna i ägardirektiven för hälso- och sjukvårdsverksamheterna omfattar bland annat ett utvidgat avsnitt om forsknings- och utbildningsfrågor. Vidare har vissa punkter i det tidigare avsnittet "Ansvar och roller i landstingets sjukvårdsorganisation" tagits bort då samma innehåll och krav finns i generella ägardirektiv. Avsnittet om samverkan inom och utom landstinget har vidgats med tydligare ansvar för alla parter i vården kring en patient att tillsammans verka för ett säkert och effektivt omhändertagande. Vissa begrepp har ensats även i specifika ägardirektiv, exempelvis har begreppen producent, vårdproducent, vårdenhet och verksamhetsenhet synonymt tidigare använts. I förslaget används istället begreppet vårdgivare, vilket används i andra dokument och andra sammanhang.

Styrelserna för Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde har beretts tillfälle att yttra sig över förslaget. Styrelsen för Karolinska Universitetssjukhuset föreslog en mindre ändring avseende lärosäten och biobanksprover, vilken har beaktats i förslaget. Styrelsen för Stockholms läns sjukvårdsområde har i sitt yttrande föreslagit ändringar och kompletterat beskrivningen av verksamhetens omfattning. De synpunkter som kommit i remissvaren har i förslagen beaktats i de för sjukvårdsområdet specifika delarna.

Verkställande direktören för LISAB har föreslagit styrelsen för LISAB att de specifika ägardirektiven för Danderyds sjukhus AB, S:t Eriks ögonsjukhus AB, Södersjukhuset AB och Södertälje sjukhus AB justeras på motsvarande sätt som de specifika ägardirektiven för Karolinska Universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde. Ändringar föreslås nu i enlighet med landstingsdirektörens förslag.

AB Stockholms läns landstings Internfinans uppgift är att vara en internbank för Stockholms läns landsting. Bolaget ska på affärsmässiga grunder bistå landstinget, dess förvaltningar, bolag och stiftelser med att förvalta central likviditet, låna upp medel på kapitalmarknaden och bedriva utlåning för investeringar till landstingets förvaltningar och bolag. Till styrelsemötet med LISAB den 30 maj 2017 föreslår verkställande direktören, LISAB 2017–0016, att LISAB:s styrelse ska föreslå landstingsfullmäktige besluta om ändring i ägardirektiven för AB Stockholms läns landstings Internfinans så att de mer tydligt speglar bolagets uppgift. Bolaget och landstinget tecknar årligen ett samverkansavtal. I detta specificeras bolagets uppdrag. I nuvarande ägardirektiv finns frågor som inte har principiell betydelse. Dessa frågor föreslås tas bort från ägardirektivet och istället regleras i kommande ändring av samverkansavtalet. Landstingsstyrelsens förvaltning tillstyrker förslaget.

Verkställande direktören för LISAB har föreslagit styrelsen för LISAB att föreslå att generella och specifika ägardirektiv för LISAB:s övriga dotterbolag uppdateras och anpassas i takt med att de av annan anledning har behov av att justeras. Landstingsstyrelsens förvaltning tillstyrker förslaget.

Trafiknämnden föreslår att ägardirektiven för SL:s dotterbolag revideras på sådant sätt att anläggningstillgångar som överlåts inom SL-koncernen, för en köpeskilling motsvarande anläggningstillgångarnas bokförda värden per överlåtelsedagen samt har en neutral resultateffekt för de enskilda bolagen och för SL-koncernen som helhet ska exkluderas från kravet på trafiknämndens godkännande av dotterbolagsstyrelsens beslut. För dessa transaktioner ska beslut få fattas av respektive dotterbolags styrelse utan

trafiknämndens godkännande. Exempel på sådana anläggningstillgångar kan vara vagnar och fordon som överförs mellan SL och dess dotterbolag.

För SL Älvsjö AB som i dagsläget inte har några fastställda specifika ägardirektiv lämnar trafiknämnden ett förslag att dessa bör utformas på samma sätt som ägardirektiven för AB SL Finans och SL Infrateknik AB. Landstingsstyrelsens förvaltning gör samma bedömning som trafiknämnden beträffande förslag till utformning av specifika ägardirektiven för AB Storstockholms Lokaltrafik och för dess dotterbolag.

Trafiknämnden föreslår att avtalet från 1990 mellan Stockholms läns landsting och AB Storstockholms Lokaltrafik justeras. Förslaget innebär att avtalet § 13 första stycket, *att täcka SL:s och dotterbolagens förlust i den mån sådan redovisats för visst verksamhetsår,* stryks. Landstingsstyrelsens förvaltning konstaterar att behovet att täcka underskott i SL:s verksamhet med ett aktieägartillskott inte finns idag på samma sätt som när avtalet från 1990 tecknades. Hanteringen är inte heller skattemässigt tillåten. Landstingsfullmäktige föreslås besluta att ändringar i avtalet mellan Stockholms läns landsting och AB Storstockholms lokaltrafik genomförs enligt landstingsdirektörens förslag. Landstingsstyrelsen föreslås ge landstingsdirektören i uppdrag att teckna ett tilläggsavtal med AB Storstockholms Lokaltrafik om detta. Motsvarande innebörd finns i AB Storstockholms Lokaltrafiks ägardirektiv. Ägardirektiven föreslås justeras i denna del.

Genom de förslag till ändringar i SL:s dotterbolags bolagsordningar som trafiknämnden föreslår kommer dessa bolagsordningar att motsvara bolagsordningarna för LISAB:s dotterbolag. Förvaltningen föreslår att trafiknämndens förslag till ändringar i bolagsordningarna för AB SL Finans, SL Infrateknik AB och SL Älvsjö AB godkänns.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser jämfört med idag.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Henrik Gaunitz
Ekonomidirektör

Stockholms läns landsting

ÄNDRINGSBILAGA
2017-05-18

LS 2015–0385
LS 2017–0379
LS 2017–0405
LS 2017–0563

Förslag till ändring av ägardirektiv

Generella ägardirektiv
Specifika ägardirektiv för:

- Karolinska Universitetssjukhuset
- Stockholms läns sjukvårdsområde
- AB Storstockholms Lokaltrafik, 556013–0683
- AB SL Finans, 556402–7166
- SL Infrateknik AB, 556402–4684
- SL Älvsjö AB, 556868–6371
- Danderyds sjukhus AB, 556575–6169
- S:t Eriks ögonsjukhus AB, 556574–3589
- Södersjukhuset AB 556595–7403
- Södertälje sjukhus AB, 556775–9922
- AB Stockholms Läns Landstings Internfinans, 556449–9183

Innehållsförteckning

1. Ändring av generella ägardirektiv 3

2. Ändring av specifika ägardirektiv för Karolinska Universitetssjukhuset 5

2.1 Karolinska universitetssjukhuset verksamhetens innehåll och uppdrag 9

3. Ändring av specifika ägardirektiv för Stockholms läns sjukvårdsområde 13

3.1 Stockholms läns sjukvårdsområde verksamhetens innehåll och uppdrag 18

4. Ändring av specifika ägardirektiv för Danderyds sjukhus AB 556575–6169 22

4.1 Danderyds sjukhus AB verksamhetens innehåll och uppdrag. 26

5. Ändring av specifika ägardirektiv S:t Eriks Ögonsjukhus AB, 556574–3589 29

5.1 S:t Eriks ögonsjukhus AB verksamhetens innehåll och uppdrag 33

6. Ändring av specifika ägardirektiv för Södersjukhuset AB, 556595–7403 37

6.1 Södersjukhuset AB Verksamhetens innehåll och uppdrag 41

7. Ändring av specifika ägardirektiv för Södertälje sjukhus AB 556775–9922 45

7.1 Södertälje sjukhus AB verksamhetens innehåll och uppdrag ... 49

8. Ändring av specifika ägardirektiv för AB Stockholms Läns Landstings Internfinans, 556449–9183 52

9. Ändring av specifika ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik, 556013–0683 55

10. Ändring av specifika ägardirektiv för AB SL Finans, 556402–7166 56

11. Ändring av specifika ägardirektiv för SL Infrateknik AB, 556402–4684 58

12. Specifika ägardirektiv för SL Älvsjö AB, 556868–6371 60

1. Ändring av generella ägardirektiv

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
Mål och ekonomiska krav	**Mål och ekonomiska krav**
Mål och ekonomiska krav för verksamheten fastställs årligen av landstingsfullmäktige. Styrelsen och ledningen *i de landstingsägda bolagen* ansvarar för att de fastställda målen uppnås inom ramen för de ekonomiska kraven.	Mål och ekonomiska krav för verksamheten fastställs årligen av landstingsfullmäktige. Styrelsen och ledningen ansvarar för att de fastställda målen uppnås inom ramen för de ekonomiska kraven.
Styrelse och ledning ansvarar också för att genomföra övriga uppdrag från landstingsfullmäktige till verksamheten.	Styrelse och ledning ansvarar också för att genomföra övriga uppdrag från landstingsfullmäktige till verksamheten.
Efterlevnad av lagar och *policies*	**Efterlevnad av lagar och *styrande dokument***
Styrelse och ledning ansvarar för	Styrelse och ledning ansvarar för
• att verksamheten följer av ägaren beslutade *policies och regler*	• att verksamheten följer av ägaren beslutade *styrande dokument*
• att tillse att motsvarande interna riktlinjer och föreskrifter upprättas för bolaget där så är tillämpligt samt arbeta för att de efterlevs	• att tillse att motsvarande interna riktlinjer och föreskrifter upprättas för bolaget/*nämnden* där så är tillämpligt samt arbeta för att de efterlevs
• att efterlevnaden av *policies och riktlinjer* följs upp och misstänkta eller konstaterade överträdelser rapporteras till ansvarigt utskott	• att efterlevnaden av *styrande dokument* följs upp och misstänkta eller konstaterade överträdelser rapporteras till ansvarigt utskott
• att årligen i *förvaltningsberättelsen*, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot	• att årligen i *årsrapporten*, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
bakgrund av det i bolagsordningen och i förekommande fall specifika ägardirektiv angivna syftet och ramarna för densamma. *Uttalandet* ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorns granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1a §§ kommunallagen.	bolagsordningen och i förekommande fall specifika ägardirektiv angivna syftet och ramarna för densamma. *Årsrapporten* ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorns granskning liksom för landstingsstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1a §§ kommunallagen.
Framtidens hälso- och sjukvård	
De landstingsägda vårdproducenterna ska samverka med varandra och andra aktörer inom hälso- och sjukvården. De landstingsägda vårdproducenterna ska enligt anvisningar från Landstingshuset i Stockholm AB respektive landstingsstyrelsens ägarutskott medverka i planeringen och genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården i enlighet med de beslut som landstingsfullmäktige fattar.	Flyttas
Insyn från allmänheten	**Insyn från allmänheten**
Bolaget ska ge allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.	Bolaget/*nämnden* ska ge allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

2. Ändring av specifika ägardirektiv för Karolinska Universitetssjukhuset

Fastställda i landstingsfullmäktige 2008-03-11 (LS 0705-0544) och reviderade av landstingsfullmäktige 2009-02-10 (LS 0810-0929) och 2013-06-11-12 (LS 1302-0197) samt 2015-02-17 (LS 1411-1289)

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
Ansvar och roller i landstingets sjukvårdsorganisation	***Landstingets styrprinciper***
Till styrelsen ska landstingsdirektören eller av landstingsdirektören utsedd representant adjungeras.	Flyttas längre fram i avsnittet
I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *producent*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *producenterna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *producent* avtal om *exakt* vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.	I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *vårdgivare*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *vårdgivarna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *vårdgivare* avtal om vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.
I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdenheterna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamhets*enhet*er, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *de vårdproducerande* enheter*na*	I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdgivarna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamheter, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *vårdgivarnas* enheter fullgör sina uppdrag enligt

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
fullgör sina uppdrag enligt åtaganden i avtalen med beställaren.	åtaganden i avtalen med beställaren.
Landstingets styrformer	
För de akutsjukhus som är aktiebolag gäller aktiebolagslagen och antagna bolagsordningar. De landstingsdrivna verksamheterna styrs genom reglementen, som fastställts av landstingsfullmäktige. Generellt för samtliga verksamheter/enheter gäller den av landstinget fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven.	Ingår i de generella direktiven
Flyttat	Till styrelsen ska landstings-direktören eller av landstings-direktören utsedd representant adjungeras.
Styrelsens uppdrag	***Allmänt***
Styrelse och ledning för *produktionsenhet* ansvarar för att	Styrelse och ledning för *vårdgivaren* ansvarar för att
• *verksamheten bedrivs så att de mål, ekonomiska krav samt medicinsk kvalitet och säkerhet som satts av landstingsfullmäktige uppnås.*	Ingår i de generella direktiven
• *måluppfyllelsen följs upp och rapporteras avseende ekonomi, produktivitet, medicinsk kvalitet och säkerhet samt avseende personal och patientindex. Vid större avvikelser ska handlingsplaner tas fram och åtgärder genomföras och följas upp för att säkerställa måluppfyllelsen. Utfall och handlingsplaner ska rapporteras*	Ingår i de generella direktiven

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
till ägaren enligt landstingets instruktioner:	
• *inom de områden där landstinget lämnat rapporterings-instruktioner ska dessa följas*	Ingår i de generella direktiven
• jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas	jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
• *åtgärder vidtas för att säkra verksamhetens konkurrenskraft*	Utgår
• *landstingets fastställda policyer efterlevs och att de följs upp och rapporteras till ägaren*	Ingår i de generella direktiven
• *ett kostnadseffektivt resursutnyttjande uppnås genom samverkan med andra offentliga och privata entreprenörer. Planer för denna samverkan ska upprättas och följas upp. Utfallet ska avrapporteras till ägaren.*	Ingår i de generella direktiven
• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• överlåtelse av egendom och verksamhet ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• överlåtelse av egendom och verksamhet ska *för Karolinska universitetssjukhuset och*

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott *och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• inhämta landstingsstyrelsens ägarutskott godkännande vid egenregianbud	• godkännande vid egenregianbud ska av *Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde* inhämtas *från landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut	• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut
• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten	• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten
• *utvecklings- och utbildningsstöd ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård*	Stycket flyttas till verksamhetens innehåll och uppdrag
	Framtidens hälso- och sjukvård

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
Stycket flyttat från generella ägarvillkor	*De landstingsägda vårdgivarna ska samverka med varandra och andra aktörer inom hälso- och sjukvården. De landstingsägda vårdgivarna ska enligt anvisningar från Landstingshuset i Stockholm AB respektive landstingsstyrelsens ägarutskott medverka i planeringen och genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården i enlighet med de beslut som landstingsfullmäktige fattar.*

2.1 Karolinska universitetssjukhuset verksamhetens innehåll och uppdrag

Nuvarande lydelse	Förslag till ny lydelse
	Verksamhetens syfte och omfattning
Karolinska Universitetssjukhuset ska ansvara för *landstingets* riks- och regionsjukvård (exklusive ögonsjukvård, rehabiliteringsmedicin och handkirurgi). Verksamheten ska omfatta *de tjänster* som i avtal överenskommits med beställaren eller andra uppdragsgivare.	Karolinska universitetssjukhuset ska vara *Stockholms läns landstings universitetssjukhus med ansvar* för riks- och regionsjukvård (exklusive ögonsjukvård, rehabiliteringsmedicin och handkirurgi) *och* vara landstingets specialiserade traumacenter med ansvar för omhändertagande av svårt skadade patienter. Verksamheten ska omfatta *den vård och* de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren, *ägaren* eller andra uppdragsgivare.
Sjukvårdsuppdraget skall omfatta specialiserad och högspecialiserad vård och vara relaterat till sjukhusets forsknings- och utbildningsuppdrag.	Sjukvårdsuppdraget skall omfatta specialiserad och högspecialiserad vård och vara relaterat till sjukhusets forsknings- och utbildningsuppdrag.

Nuvarande lydelse	**Förslag till ny lydelse**
	Samverkan inom och utom landstinget
Karolinska Universitetssjukhuset ska samverka med *närsjukvården* för att underlätta patienters omhändertagande på rätt vårdnivå. *Samarbetet leds av Karolinska Universitetssjukhuset som ansvarar för planering, uppföljning och avrapportering till ägaren och beställaren.*	*Karolinska Universitetssjukhuset ska samverka med andra vårdgivare och andra huvudmän för att säkerställa att patientens väg genom vården blir säker och enkel samt att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.*
Karolinska Universitetssjukhuset ska vara landstingets specialiserade traumacenter med ansvar för omhändertagande av svårt skadade patienter enligt avtal.	*Flyttas*
Karolinska Universitetssjukhuset ska utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med *SLSO*, övriga akutsjukhus och landstingsfinansierade privata vårdgivare.	Karolinska Universitetssjukhuset ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med *Stockholms läns sjukvårdsområde,* övriga akutsjukhus och andra landstingsfinansierade vårdgivare i området *samt med berörda kommuner.*
	Karolinska Universitetssjukhuset ska ha en central roll i utvecklingen av en universitetssjukvård i samverkan och väl integrerad med övriga hälso- och sjukvård i länet, kliniska forskning, utveckling och utbildning.
	Forskning och utbildning, utveckling, innovation

Nuvarande lydelse	**Förslag till ny lydelse**
Karolinska Universitetssjukhuset ska vara landstingets universitetssjukhus med huvudansvar för landstingets forskning och för utbildningen av studenter i samverkan med Karolinska Institutet (KI) och övriga landstingsfinansierade *produktionsenheter*.	Karolinska Universitetssjukhuset ska vara landstingets universitetssjukhus med huvudansvar för landstingets forskning och för utbildningen av studenter i samverkan med Karolinska Institutet, *andra berörda lärosäten* och övriga landstingsfinansierade *vårdgivare*.
Karolinska Universitetssjukhuset ska i samråd med ägaren och KI utveckla nationellt och internationellt konkurrenskraftiga centra inom forskning och sjukvård. *Mål, aktivitetsplaner, kostnadsramar, etc ska fastställas, följas upp och rapporteras till ägaren.*	Karolinska Universitetssjukhuset ska i samråd med ägaren och *Karolinska Institutet* utveckla nationellt och internationellt konkurrenskraftiga centra inom forskning och sjukvård.
	Karolinska Universitetssjukhuset ska *bedriva och medverka i klinisk forskning och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård inom Stockholms läns landsting. Sjukhuset ska bedriva klinisk utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Stockholms läns landsting har tecknat avtal med.*
En tydlig uppdragsfördelning och profilering avseende sjukvård, forskning och utbildning ska i samråd med ägaren, beställaren och KI ske mellan Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge. I detta arbete ska implementeringen av Nya Karolinska Solna och förändringar i enlighet med landstingsfullmäktiges beslut *den 14-15 juni 2011* om	En tydlig uppdragsfördelning och profilering avseende sjukvård, forskning och utbildning ska i samråd med ägaren, beställaren och *Karolinska Institutet* ske mellan Karolinska Universitetssjukhuset Solna och Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge. I detta arbete ska implementeringen av Nya Karolinska Solna och förändringar i enlighet med landstingsfullmäktiges beslut om

Nuvarande lydelse	**Förslag till ny lydelse**
Framtidsplan för hälso- och sjukvården särskilt beaktas.	Framtidsplan för hälso- och sjukvården särskilt beaktas.
Karolinska Universitetssjukhuset ska i egenskap av universitetssjukhus generera och sprida ny kunskap till övrig sjukvård inom regionen enligt landstingsfullmäktiges fastställda mål.	Karolinska Universitetssjukhuset ska i egenskap av universitetssjukhus generera och sprida ny kunskap till övrig sjukvård inom regionen *och landet* enligt landstingsfullmäktiges fastställda mål.
	Karolinska Universitetssjukhuset ska registrera och spara överenskomna biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank.
Flyttat	*Utvecklings- och utbildningsstöd ska ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård.*
	Verksamhetens utveckling
	Karolinska Universitetssjukhuset ska delta i och ansvara för Framtidsplanens genomförande i enlighet med landstingsfullmäktiges beslut samt medverka i utvecklingen av en nätverkssjukvård.
Nya Karolinska Solna *ska* utgöra del av Karolinska Universitetssjukhuset *från år 2012*. Karolinska Universitetssjukhuset ska ansvara för att i samråd med ägaren och beställaren planera för verksamhetsinnehåll i Nya Karolinska Solna och planera inflyttning och driftsättande av verksamheter i Nya Karolinska	Nya Karolinska Solna utgör en del av Karolinska Universitetssjukhuset. Karolinska Universitetssjukhuset ska ansvara för att i samråd med ägaren och beställaren planera för verksamhetsinnehåll i Nya Karolinska Solna och planera inflyttning och driftsättande av verksamheter i Nya Karolinska

Nuvarande lydelse	Förslag till ny lydelse
Solna. Väsentliga förändringar i verksamhetsinnehållet som aktualiseras av pågående utveckling ska fastställas av landstingsstyrelsen.	Solna. Väsentliga förändringar i verksamhetsinnehållet som aktualiseras av pågående utveckling ska fastställas av landstingsstyrelsen.
	Ekonomi och finansiellt
Karolinska Universitetssjukhuset ska löpande avrapportera arbetet med Nya Karolinska Solna till NKS-beredningen.	Utgår
K ska delta i planering av byggnationen och till byggnationen kopplade upphandlingar, installationer avseende IT-infrastruktur, medicinsk teknisk utrustning och övrig byggnadspåverkande utrustning.	Karolinska Universitetssjukhuset ska delta i *planering av byggnationer i anslutning till Karolinska Universitetssjukhusets verksamhet* och till byggnationerna kopplade upphandlingar, installationer avseende IT-infrastruktur, medicinsk teknisk utrustning och övrig byggnadspåverkande utrustning.
Karolinska Universitetssjukhuset ska löpande följa och medverka i den planering som sker av landstingets samlade hälso- och sjukvårdsstruktur inom ramen för Framtidsplan för hälso- och sjukvården.	Utgår

3. Ändring av specifika ägardirektiv för Stockholms läns sjukvårdsområde

Fastställda i landstingsfullmäktige 2008-03-11 (LS 0705-0544) och reviderade av landstingsfullmäktige 2009-02-10 (LS 0810-0929) och 2013-06-11-12 (LS 1302-0197) samt 2015-02-17 (LS 1411-1289)

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
Ansvar och roller i landstingets sjukvårdsorganisation	***Landstingets styrprinciper***
Till styrelsen ska landstingsdirektören eller av landstingsdirektören utsedd representant adjungeras.	Flyttas längre fram i avsnittet
I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *producent*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *producenterna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *producent* avtal om *exakt* vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.	I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *vårdgivare*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *vårdgivarna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *vårdgivare* avtal om vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.
I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdenheterna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamhet*senhet*er, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *de vårdproducerande* enheter*na* fullgör sina uppdrag enligt åtaganden i avtalen med beställaren.	I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdgivarna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamheter, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *vårdgivarnas* enheter fullgör sina uppdrag enligt åtaganden i avtalen med beställaren.
Landstingets styrformer	

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
För de akutsjukhus som är aktiebolag gäller aktiebolagslagen och antagna bolagsordningar. De landstingsdrivna verksamheterna styrs genom reglementen, som fastställts av landstingsfullmäktige. Generellt för samtliga verksamheter/enheter gäller den av landstinget fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven.	Ingår i de generella direktiven
Flyttat	Till styrelsen ska landstings-direktören eller av landstings-direktören utsedd representant adjungeras.
Styrelsens uppdrag	***Allmänt***
Styrelse och ledning för *produktionsenhet* ansvarar för att	Styrelse och ledning för *vårdgivaren* ansvarar för att
• *verksamheten bedrivs så att de mål, ekonomiska krav samt medicinsk kvalitet och säkerhet som satts av landstingsfullmäktige uppnås.*	Ingår i de generella direktiven
• *måluppfyllelsen följs upp och rapporteras avseende ekonomi, produktivitet, medicinsk kvalitet och säkerhet samt avseende personal och patientindex. Vid större avvikelser ska handlingsplaner tas fram och åtgärder genomföras och följas upp för att säkerställa måluppfyllelsen. Utfall och handlingsplaner ska rapporteras till ägaren enligt landstingets instruktioner:*	Ingår i de generella direktiven

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
• *inom de områden där landstinget lämnat rapporterings-instruktioner ska dessa följas*	Ingår i de generella direktiven
• jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas	jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
• *åtgärder vidtas för att säkra verksamhetens konkurrenskraft*	Utgår
• *landstingets fastställda policyer efterlevs och att de följs upp och rapporteras till ägaren*	Ingår i de generella direktiven
• *ett kostnadseffektivt resursutnyttjande uppnås genom samverkan med andra offentliga och privata entreprenörer. Planer för denna samverkan ska upprättas och följas upp. Utfallet ska avrapporteras till ägaren.*	Ingår i de generella direktiven
• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• överlåtelse av egendom och verksamhet ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• överlåtelse av egendom och verksamhet ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens*

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av Landstingshuset i Stockholm AB
• inhämta landstingsstyrelsens ägarutskott godkännande vid egenregianbud	• godkännande vid egenregianbud ska av *Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde* inhämtas *från landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut	• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut
• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten	• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten
• *utvecklings- och utbildningsstöd ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård*	Stycket flyttas till verksamhetens innehåll och uppdrag
	Framtidens hälso- och sjukvård
Stycket flyttat från generella ägarvillkor	*De landstingsägda vårdgivarna ska samverka med varandra och andra aktörer inom hälso- och sjukvården. De landstingsägda vårdgivarna ska enligt anvisningar från Landstingshuset i Stockholm AB respektive landstingsstyrelsens ägarutskott medverka i planeringen och*

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården i enlighet med de beslut som landstingsfullmäktige fattar.

3.1 Stockholms läns sjukvårdsområde verksamhetens innehåll och uppdrag

Nuvarande lydelse	Förslag ändring
	Verksamhetens syfte och omfattning
SLSO ansvarar för produktion av landstingets egenägda primärvård, psykiatri, barn- och ungdomspsykiatri, beroendevård, handikapp- och habiliteringsverksamhet samt geriatrik. Samverkan ska ske med övriga produktionsenheter inom landstinget och berörda kommuner. Verksamheten ska omfatta de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren eller andra uppdragsgivare.	*Stockholms läns sjukvårdsområde* ansvarar för produktion av landstingets egenägda primärvård, psykiatrisk vård, barn- och ungdomspsykiatrisk vård, beroendevård, geriatrisk vård, *avancerad sjukvård i hemmet,* handikapp och habiliterings-verksamhet *inklusive tolkcentral, hjälpmedelsverksamhet och kostverksamhet samt somatisk specialistvård genom särskilda avtal. Stockholms läns sjukvårds-område ska ansvara för FoUU verksamhet inom sina verksamhetsområden, inklusive utveckling inom folkhälsoområdet.* Verksamheten ska omfatta *den vård och* de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren, *ägaren* eller andra uppdragsgivare.

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring**
SLSO ska ansvara somatisk specialistvård som är nödvändig eller lämplig att flytta från akutsjukhusen i enlighet med planerna för Framtidens hälso- och sjukvård.	Flyttas till stycket ovan
SLSO ska svara för utvecklingen av nya vårdformer inom ramen för uppdraget att ansvara för somatisk specialistvård som är nödvändig eller lämplig att flytta från akutsjukhusen i enlighet med planen för Framtidens hälso- och sjukvård.	*Stockholms läns sjukvårdsområde* ska svara för utvecklingen av nya vårdformer inom ramen för uppdraget att ansvara för somatisk specialistvård i enlighet med avtal.
Akut och planerad specialiserad vård ska bedrivas i begränsad omfattning inom SLSO och då i samverkan med K och landstingets övriga akutsjukhus enligt avtal.	Utgår
	Samverkan inom och utom landstinget
SLSO ska utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med övriga landstings finansierade vårdgivare.	*Stockholms läns sjukvårdsområde* ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med akutsjukhus och andra landstingsfinansierade vårdgivare *i området samt med berörda kommuner.*
SLSO ska samverka med akutsjukhusen för att underlätta för patienters omhändertagande på rätt vårdnivå. Respektive akutsjukhus ansvarar för planering, uppföljning och avrapportering till ägaren.	*Stockholms läns sjukvårdsområde ska samverka med andra vårdgivare och andra huvudmän för att säkerställa att patientens väg genom vården blir säker och enkel samt att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.*
SLSO ska i samverkan med ägaren, beställaren, den	*Stockholms läns sjukvårdsområde* ska i samverkan med ägaren,

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring**
landstingsfinansierade privata vården samt *primär*kommunerna aktivt utveckla närsjukvården inom sitt område. *SLSO ansvarar för planering, uppföljning och avrapportering till ägaren och beställaren.*	beställaren, den landstingsfinansierade privata vården samt kommunerna aktivt utveckla närsjukvården inom sitt område.
	Forskning och utbildning, utveckling, innovation
SLSO ska i samråd med ägaren och Kl utveckla nationellt och internationellt konkurrenskraftiga centra inom forskning och sjukvård. *Mål, aktivitetsplaner, kostnadsramar, etc. ska fastställas, följas upp och rapporteras till ägare*	*Stockholms läns sjukvårdsområde* ska i samråd med ägaren och *Karolinska Institutet* utveckla nationellt och internationellt konkurrenskraftiga centra inom forskning och sjukvård.
	Stockholms läns sjukvårdsområde ska bedriva och medverka i klinisk forskning och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård inom Stockholms läns landsting. Sjukvårdsområdet ska bedriva klinisk utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Stockholms läns landsting har tecknat avtal med.
SLSO ska ha huvudansvar för landstingets forskning och för utbildningen av studenter i allmänmedicin, psykiatri, barn- och ungdomspsykiatri, beroendevård, handikapp- och habiliteringsverksamhet. Detta ska ske i samverkan med *KI* och övriga landstingsfinansierade *produktionsenheter*.	*Stockholms läns sjukvårdsområde* ska ha huvudansvar för landstingets forskning och för utbildningen av studenter i allmänmedicin, psykiatri, barn- och ungdomspsykiatri, beroendevård, handikapp- och habiliteringsverksamhet. Detta ska ske i samverkan med *Karolinska Institutet, andra berörda lärosäten* och övriga landstingsfinansierade *vårdgivare.*

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring**
	Stockholms läns sjukvårdsområde ska registrera och spara de biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank.
Flyttat från specifika ägardirektiv	*Utvecklings- och utbildningsstöd ska ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård*
	Verksamhetens utveckling
	Stockholms läns sjukvårdsområde ska delta i och ansvara för Framtidsplanens genomförande i enlighet med landstingsfullmäktiges beslut samt medverka i utvecklingen av en nätverkssjukvård.
	Ekonomi och finansiellt
	Stockholms läns sjukvårdsområde ska delta i planering av byggnationer i anslutning till Stockholms läns sjukvårdsområdes verksamhet och till byggnationerna kopplade byggnationer upphandlingar, installationer avseende IT-infrastruktur, medicinteknisk utrustning och övrig byggnadspåverkande utrustning.
SLSO ska fortsätta utvecklingen av egna resultatenheter inom sin vårdproducerande verksamhet.	*Stockholms läns sjukvårdsområde ska* fortsätta utvecklingen av egna resultatenheter inom sin vårdproducerande verksamhet.

4. Ändring av specifika ägardirektiv för Danderyds sjukhus AB 556575–6169

Fastställda i landstingsfullmäktige 2008-03-11 (LS 0705-0544) och reviderade av landstingsfullmäktige 2009-02-10 (LS 0810-0929) och 2013-06-11-12 (LS 1302-0197) samt 2015-02-17 (LS 1411-1289)

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
Ansvar och roller i landstingets sjukvårdsorganisation	***Landstingets styrprinciper***
Till styrelsen ska landstingsdirektören eller av landstingsdirektören utsedd representant adjungeras.	Flyttas längre fram i avsnittet
I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *producent*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *producenterna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *producent* avtal om *exakt* vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.	I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *vårdgivare*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *vårdgivarna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *vårdgivare* avtal om vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.
I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdenheterna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamhets*enhet*er, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *de vårdproducerande* enheter*na*	I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdgivarna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamheter, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *vårdgivarnas* enheter fullgör sina uppdrag enligt

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
fullgör sina uppdrag enligt åtaganden i avtalen med beställaren.	åtaganden i avtalen med beställaren.
Landstingets styrformer	
För de akutsjukhus som är aktiebolag gäller aktiebolagslagen och antagna bolagsordningar. De landstingsdrivna verksamheterna styrs genom reglementen, som fastställts av landstingsfullmäktige. Generellt för samtliga verksamheter/enheter gäller den av landstinget fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven.	Ingår i de generella direktiven
Flyttat	Till styrelsen ska landstings-direktören eller av landstings-direktören utsedd representant adjungeras.
Styrelsens uppdrag	***Allmänt***
Styrelse och ledning för *produktionsenhet* ansvarar för att	Styrelse och ledning för *vårdgivaren* ansvarar för att
• *verksamheten bedrivs så att de mål, ekonomiska krav samt medicinsk kvalitet och säkerhet som satts av landstingsfullmäktige uppnås.*	Ingår i de generella direktiven
• *måluppfyllelsen följs upp och rapporteras avseende ekonomi, produktivitet, medicinsk kvalitet och säkerhet samt avseende personal och patientindex. Vid större avvikelser ska handlingsplaner tas fram och åtgärder genomföras och följas upp för att säkerställa måluppfyllelsen. Utfall och handlingsplaner ska rapporteras*	Ingår i de generella direktiven

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
till ägaren enligt landstingets instruktioner:	
• *inom de områden där landstinget lämnat rapporterings-instruktioner ska dessa följas*	Ingår i de generella direktiven
• jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas	jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
• *åtgärder vidtas för att säkra verksamhetens konkurrenskraft*	Utgår
• *landstingets fastställda policyer efterlevs och att de följs upp och rapporteras till ägaren*	Ingår i de generella direktiven
• *ett kostnadseffektivt resursutnyttjande uppnås genom samverkan med andra offentliga och privata entreprenörer. Planer för denna samverkan ska upprättas och följas upp. Utfallet ska avrapporteras till ägaren.*	Ingår i de generella direktiven
• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
• överlåtelse av egendom och verksamhet ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• överlåtelse av egendom och verksamhet ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• inhämta landstingsstyrelsens ägarutskott godkännande vid egenregianbud	• godkännande vid egenregianbud ska av *Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde* inhämtas *från landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut	• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut
• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten	• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten
• *utvecklings- och utbildningsstöd ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård*	Stycket flyttas till verksamhetens innehåll och uppdrag
	Framtidens hälso- och sjukvård

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
Stycket flyttat från generella ägarvillkor	*De landstingsägda vårdgivarna ska samverka med varandra och andra aktörer inom hälso- och sjukvården. De landstingsägda vårdgivarna ska enligt anvisningar från Landstingshuset i Stockholm AB respektive landstingsstyrelsens ägarutskott medverka i planeringen och genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården i enlighet med de beslut som landstingsfullmäktige fattar.*

4.1 Danderyds sjukhus AB verksamhetens innehåll och uppdrag

Nuvarande lydelse	Förslag ändring
	Verksamhetens syfte och omfattning
Danderyds sjukhus ska vara ett av *SLL:s* akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad sjukvård samt rehabiliteringsmedicin *huvudsakligen inom landstingets norra delar*. Verksamheten ska omfatta de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren eller andra uppdragsgivare.	Danderyds sjukhus AB ska vara ett av *Stockholms läns landstings* akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad *somatisk specialist*vård samt *högspecialiserad* rehabiliteringsmedicin. Verksamheten ska omfatta den vård och de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren, *ägaren* eller andra uppdragsgivare.
Danderyds sjukhus ska samverka med närsjukvården för att underlätta patienters omhändertagande på rätt vårdnivå. Danderyd Sjukhus ansvarar för planering, uppföljning och avrapportering till ägaren och beställaren.	Flyttas

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring**
Danderyds sjukhus ansvarar för landstingets rehabiliteringsmedicin enligt avtal.	Flyttas stycket ovan
Högspecialiserad vård ska vid Danderyds Sjukhus endast bedrivas inom rehabiliteringsmedicin enligt avtal.	Flyttas stycket ovan
Akut och planerad bassjukvård ska endast bedrivas i begränsad omfattning och enligt avtal.	Utgår
	Samverkan inom och utom landstinget
Flyttat	*Danderyds sjukhus AB ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med Stockholms läns sjukvårdsområde, övriga akutsjukhus och andra landstingsfinansierade vårdgivare i området samt med berörda kommuner.*
Danderyds Sjukhus ska utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med SLSO, Norrtälje sjukhus, K och landstingsfinansierade privata vårdgivare.	*Danderyds sjukhus AB ska samverka med andra vårdgivare och andra huvudmän för att säkerställa att patientens väg genom vården blir säker och enkel samt att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.*
	Forskning och utbildning, utveckling, innovation
Danderyds Sjukhus ska bedriva undervisning och klinisk forskning relaterad till sjukvårdsuppdraget. Samverkan ska ske med Kl och K.	*Danderyds sjukhus AB ska bedriva och medverka i klinisk forskning och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård inom Stockholms läns landsting. Sjukhuset ska bedriva klinisk utbildning och ta emot studenter*

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring** *från de lärosäten som Stockholms läns landsting har tecknat avtal med.*
	Danderyds sjukhus AB ska registrera och spara de biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank.
Stycket flyttat	*Utvecklings- och utbildningsstöd ska ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård.*
	Verksamhetens utveckling
	Danderyds sjukhus AB ska delta i och ansvara för Framtidsplanens genomförande i enlighet med landstingsfullmäktiges beslut samt medverka i utvecklingen av en nätverkssjukvård.
	Ekonomi och finansiellt
	Danderyds sjukhus AB ska delta i planering av byggnationer i anslutning till Danderyds sjukhus AB:s verksamhet och till byggnationerna kopplade upphandlingar, installationer avseende IT-infrastruktur, medicinteknisk utrustning och övrig byggnadspåverkande utrustning.

5. Ändring av specifika ägardirektiv S:t Eriks Ögonsjukhus AB, 556574–3589

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
Ansvar och roller i landstingets sjukvårdsorganisation	***Landstingets styrprinciper***
Till styrelsen ska landstingsdirektören eller av landstingsdirektören utsedd representant adjungeras.	Flyttas längre fram i avsnittet
I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *producent*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *producenterna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *producent* avtal om *exakt* vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.	I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *vårdgivare*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *vårdgivarna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *vårdgivare* avtal om vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.
I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdenheterna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamhets*enhet*er, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *de vårdproducerande* enheter*na* fullgör sina uppdrag enligt åtaganden i avtalen med beställaren.	I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdgivarna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamheter, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *vårdgivarnas* enheter fullgör sina uppdrag enligt åtaganden i avtalen med beställaren.
Landstingets styrformer	

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
För de akutsjukhus som är aktiebolag gäller aktiebolagslagen och antagna bolagsordningar. De landstingsdrivna verksamheterna styrs genom reglementen, som fastställts av landstingsfullmäktige. Generellt för samtliga verksamheter/enheter gäller den av landstinget fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven.	Ingår i de generella direktiven
Flyttat	Till styrelsen ska landstings-direktören eller av landstings-direktören utsedd representant adjungeras.
Styrelsens uppdrag	***Allmänt***
Styrelse och ledning för *produktionsenhet* ansvarar för att	Styrelse och ledning för *vårdgivaren* ansvarar för att
• *verksamheten bedrivs så att de mål, ekonomiska krav samt medicinsk kvalitet och säkerhet som satts av landstingsfullmäktige uppnås.*	Ingår i de generella direktiven
• *måluppfyllelsen följs upp och rapporteras avseende ekonomi, produktivitet, medicinsk kvalitet och säkerhet samt avseende personal och patientindex. Vid större avvikelser ska handlingsplaner tas fram och åtgärder genomföras och följas upp för att säkerställa måluppfyllelsen. Utfall och handlingsplaner ska rapporteras till ägaren enligt landstingets instruktioner:*	Ingår i de generella direktiven

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
• *inom de områden där landstinget lämnat rapporterings-instruktioner ska dessa följas*	Ingår i de generella direktiven
• jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas	jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
• *åtgärder vidtas för att säkra verksamhetens konkurrenskraft*	Utgår
• *landstingets fastställda policyer efterlevs och att de följs upp och rapporteras till ägaren*	Ingår i de generella direktiven
• *ett kostnadseffektivt resursutnyttjande uppnås genom samverkan med andra offentliga och privata entreprenörer. Planer för denna samverkan ska upprättas och följas upp. Utfallet ska avrapporteras till ägaren.*	Ingår i de generella direktiven
• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• överlåtelse av egendom och verksamhet ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• överlåtelse av egendom och verksamhet ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens*

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av Landstingshuset i Stockholm AB
• inhämta landstingsstyrelsens ägarutskott godkännande vid egenregianbud	• godkännande vid egenregianbud ska av *Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde* inhämtas *från landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut	• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut
• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten	• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten
• *utvecklings- och utbildningsstöd ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård*	Stycket flyttas till verksamhetens innehåll och uppdrag
	Framtidens hälso- och sjukvård

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
Stycket flyttat från generella ägarvillkor	*De landstingsägda vårdgivarna ska samverka med varandra och andra aktörer inom hälso- och sjukvården. De landstingsägda vårdgivarna ska enligt anvisningar från Landstingshuset i Stockholm AB respektive landstingsstyrelsens ägarutskott medverka i planeringen och genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården i enlighet med de beslut som landstingsfullmäktige fattar.*

5.1 S:t Eriks ögonsjukhus AB verksamhetens innehåll och uppdrag

Nuvarande lydelse	Förslag ändring
	Verksamhetens syfte och omfattning
Sjukvårdsuppdraget skall omfatta högspecialiserad och specialiserad akut och planerad ögonsjukvård. Verksamheten ska omfatta de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren eller andra uppdragsgivare.	*S:t Eriks ögonsjukhus AB ska bedriva* specialiserad och högspecialiserad akut och planerad ögonsjukvård. Verksamheten ska omfatta de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren, *ägaren* eller andra uppdragsgivare.
Akut och planerad *bassjukvård* ska endast bedrivas i begränsad omfattning och i samverkan med SLSO som stöd för FOU-uppdraget enligt avtal.	Akut och planerad *primärvård* ska endast bedrivas i begränsad omfattning och i samverkan med *Stockholms läns sjukvårdsområde* som stöd för FOU-uppdraget enligt avtal.
	Samverkan inom och utom landstinget

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring**
Tydlig uppdragsfördelning och samverkan ska ske mellan S:t Eriks ögonsjukhus och övriga ögonsjukvården inklusive landstingsfinansierad privat vård och SLSO. S:t Eriks ögonsjukhus ansvarar för planering, uppföljning och avrapportering till ägaren och beställaren.	*S:t Eriks ögonsjukhus AB ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med Stockholms läns sjukvårdsområde, övriga akutsjukhus och andra landstingsfinansierade vårdgivare i området samt med berörda kommuner.*
S:t Eriks ögonsjukhus ska i samråd med ägaren och KI utvecklas till ett nationellt och internationellt konkurrenskraftigt centrum inom forskning och sjukvård. *Mål, aktivitetsplaner, kostnadsramar, etc ska fastställas, följas upp och rapporteras till ägaren.*	*Flyttas*
	S:t Eriks ögonsjukhus AB ska samverka med andra vårdgivare och andra huvudmän för att säkerställa att patientens väg genom vården blir säker och enkel samt att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.
	Forskning och utbildning, utveckling, innovation

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring**
S:t Eriks ögonsjukhus ska *i sin egenskap av universitetssjukvårdsenhet* bedriva undervisning och klinisk forskning relaterad till sjukvårdsuppdraget. Samverkan ska ske med KI och KS.	S:t Eriks ögonsjukhus AB ska bedriva och medverka i klinisk forskning inom ögonsjukvård *och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård inom Stockholms läns landsting. Sjukhuset ska bedriva klinisk utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Stockholms läns landsting har tecknat avtal med. Samverkan ska ske med Karolinska Institutet och Karolinska Universitetssjukhuset.*
	S:t Eriks ögonsjukhus AB ska i samråd med ägaren och *Karolinska Institutet* utvecklas till ett nationellt och internationellt konkurrenskraftigt centrum inom forskning och inom *ögonsjukvården.*
S:t Eriks ögonsjukhus ska generera och sprida ny kunskap inom ögonsjukvård till övrig sjukvård inom regionen och landet enligt landstingsfullmäktiges fastställda mål.	*S:t Eriks ögonsjukhus AB* ska generera och sprida ny kunskap inom ögonsjukvård till övrig sjukvård inom regionen och landet enligt landstingsfullmäktiges fastställda mål.
	S:t Eriks ögonsjukhus AB ska registrera och spara de biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank.
Stycket flyttat från specifika ägardirektiv	*Utvecklings- och utbildningsstöd ska ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård.*
	Verksamhetens utveckling

Nuvarande lydelse	Förslag ändring
	S:t Eriks ögonsjukhus AB ska delta i och ansvara för Framtidsplanens genomförande i enlighet med landstingsfullmäktiges beslut samt medverka i utvecklingen av en nätverkssjukvård.
	Ekonomi och finansiellt
	S:t Eriks ögonsjukhus AB ska delta i planering av byggnationer i anslutning till S:t Eriks ögonsjukhus AB:s verksamhet och till byggnationerna kopplade byggnationer upphandlingar, installationer avseende IT-infrastruktur, medicinteknisk utrustning och övrig byggnadspåverkande utrustning.

6. Ändring av specifika ägardirektiv för Södersjukhuset AB, 556595–7403

Fastställda i landstingsfullmäktige 2008-03-11 (LS 0705-0544) och reviderade av landstingsfullmäktige 2009-02-10 (LS 0810-0929) och 2013-06-11-12 (LS 1302-0197) samt 2015-02-17 (LS 1411-1289)

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
Ansvar och roller i landstingets sjukvårdsorganisation	***Landstingets styrprinciper***
Till styrelsen ska landstingsdirektören eller av landstingsdirektören utsedd representant adjungeras.	Flyttas längre fram i avsnittet
I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *producent*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *producenterna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *producent* avtal om *exakt* vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.	I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *vårdgivare*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *vårdgivarna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *vårdgivare* avtal om vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.
I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdenheterna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamhets*enhet*er, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *de vårdproducerande* enheter*na*	I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdgivarna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamheter, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *vårdgivarnas* enheter fullgör sina uppdrag enligt

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
fullgör sina uppdrag enligt åtaganden i avtalen med beställaren.	åtaganden i avtalen med beställaren.
Landstingets styrformer	
För de akutsjukhus som är aktiebolag gäller aktiebolagslagen och antagna bolagsordningar. De landstingsdrivna verksamheterna styrs genom reglementen, som fastställts av landstingsfullmäktige. Generellt för samtliga verksamheter/enheter gäller den av landstinget fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven.	Ingår i de generella direktiven
Flyttat	Till styrelsen ska landstings-direktören eller av landstings-direktören utsedd representant adjungeras.
Styrelsens uppdrag	***Allmänt***
Styrelse och ledning för *produktionsenhet* ansvarar för att	Styrelse och ledning för *vårdgivaren* ansvarar för att
• *verksamheten bedrivs så att de mål, ekonomiska krav samt medicinsk kvalitet och säkerhet som satts av landstingsfullmäktige uppnås.*	Ingår i de generella direktiven
• *måluppfyllelsen följs upp och rapporteras avseende ekonomi, produktivitet, medicinsk kvalitet och säkerhet samt avseende personal och patientindex. Vid större avvikelser ska handlingsplaner tas fram och åtgärder genomföras och följas upp för att säkerställa måluppfyllelsen. Utfall och handlingsplaner ska rapporteras*	Ingår i de generella direktiven

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
till ägaren enligt landstingets instruktioner:	
• *inom de områden där landstinget lämnat rapporterings-instruktioner ska dessa följas*	Ingår i de generella direktiven
• jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas	jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
• *åtgärder vidtas för att säkra verksamhetens konkurrenskraft*	Utgår
• *landstingets fastställda policyer efterlevs och att de följs upp och rapporteras till ägaren*	Ingår i de generella direktiven
• *ett kostnadseffektivt resursutnyttjande uppnås genom samverkan med andra offentliga och privata entreprenörer. Planer för denna samverkan ska upprättas och följas upp. Utfallet ska avrapporteras till ägaren.*	Ingår i de generella direktiven
• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• överlåtelse av egendom och verksamhet ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• överlåtelse av egendom och verksamhet ska *för Karolinska universitetssjukhuset och*

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av Landstingshuset i Stockholm AB
• inhämta landstingsstyrelsens ägarutskott godkännande vid egenregianbud	• godkännande vid egenregianbud ska av *Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde* inhämtas *från landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut	• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut
• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten	• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten
• *utvecklings- och utbildningsstöd ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård*	Stycket flyttas till verksamhetens innehåll och uppdrag
	Framtidens hälso- och sjukvård

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
Stycket flyttat från generella ägarvillkor	*De landstingsägda vårdgivarna ska samverka med varandra och andra aktörer inom hälso- och sjukvården. De landstingsägda vårdgivarna ska enligt anvisningar från Landstingshuset i Stockholm AB respektive landstingsstyrelsens ägarutskott medverka i planeringen och genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården i enlighet med de beslut som landstingsfullmäktige fattar.*

6.1 Södersjukhuset AB
Verksamhetens innehåll och uppdrag

Nuvarande lydelse	Förslag ändring
	Verksamhetens syfte och omfattning
SÖS ska vara ett av *landstingets* akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad sjukvård *huvudsakligen inom landstingets södra delar*. Verksamheten ska omfatta de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren eller andra uppdragsgivare.	*Södersjukhuset AB* ska vara ett av *Stockholms läns landstings* akutsjukhus med ansvar för specialiserad akut och planerad *somatisk specialistvård samt högspecialiserad kärl- och handkirurgisk vård*. Verksamheten ska omfatta *den vård och de tjänster* som i avtal överenskommits med beställaren, *ägaren* eller andra uppdragsgivare.
	Samverkan inom och utom landstinget
SÖS ska utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med *SLSO, Södertälje sjukhus, K* och	*Södersjukhuset AB* ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med *Stockholms läns sjukvårdsområde,*

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring**
landstingsfinansierade *privata* vårdgivare.	övriga akutsjukhus och andra landstingsfinansierade vårdgivare *i området samt med berörda kommuner.*
SÖS ska samverka med närsjukvården för att underlätta patienters omhändertagande på rätt vårdnivå. *SÖS ansvarar för planering, uppföljning och avrapportering till ägaren och beställaren.*	*Södersjukhuset AB* ska samverka med *andra vårdgivare och andra huvudmän för att säkerställa att patientens väg genom vården* blir säker och enkel samt att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.
SÖS ska ha särskilt ansvar för akut vårdsökande patienter och prehospital vård enligt avtal.	Utgår
Högspecialiserad vård ska endast bedrivas inom kärl- och handkirurgi enligt avtal.	Flyttas
Akut och planerad bassjukvård ska endast bedrivas i begränsad omfattning enligt avtal.	Utgår
	Forskning och utbildning, utveckling, innovation
SÖS ska bedriva undervisning och klinisk forskning relaterad till sjukvårdsuppdraget. Samverkan ska ske med Kl och K.	*Södersjukhuset AB ska bedriva och medverka i klinisk forskning och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård inom Stockholms läns landsting. Sjukhuset* ska bedriva klinisk utbildning *och ta emot studenter från de lärosäten som Stockholms*

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring**
	läns landsting har tecknat avtal med.
	Södersjukhuset AB ska registrera och spara de biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank
Flyttat från specifika ägardirektiv	Utvecklings- och utbildningsstöd ska ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård
	Verksamhetens utveckling
	Södersjukhuset AB ska delta i och ansvara för Framtidsplanens genomförande i enlighet med landstingsfullmäktiges beslut samt medverka i utvecklingen av en nätverkssjukvård.
	Ekonomi och finansiellt
	Södersjukhuset AB ska delta i planering av byggnationer i anslutning till Södersjukhuset AB:s verksamhet och till byggnationerna kopplade byggnationer upphandlingar, installationer avseende IT-infrastruktur,

Nuvarande lydelse	Förslag ändring
	medicinteknisk utrustning och övrig byggnadspåverkande utrustning.

7. Ändring av specifika ägardirektiv för Södertälje sjukhus AB 556775–9922

Fastställda i landstingsfullmäktige 2008-03-11 (LS 0705-0544) och reviderade av landstingsfullmäktige 2009-02-10 (LS 0810-0929) och 2013-06-11-12 (LS 1302-0197) samt 2015-02-17 (LS 1411-1289)

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
Ansvar och roller i landstingets sjukvårdsorganisation	***Landstingets styrprinciper***
Till styrelsen ska landstingsdirektören eller av landstingsdirektören utsedd representant adjungeras.	Flyttas längre fram i avsnittet
I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *producent*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *producenterna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *producent* avtal om *exakt* vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.	I Stockholms läns landstings organisation med en uppdelning på en beställarfunktion och en ägarfunktion finns ett formellt fastlagt regelsystem som klargör ansvar och roller på såväl det politiska planet som på tjänstemannanivån. Genom direktiven tydliggörs spelreglerna mellan beställare och *vårdgivare*. Ägaren bestämmer det principiella uppdraget för *vårdgivarna*. Utifrån uppdraget träffar beställare och *vårdgivare* avtal om vårdinnehåll, volymer och priser, utifrån befolkningens behov inom de ekonomiska ramar beställaren tilldelats.
I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdenheterna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamhets*enhet*er, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *de vårdproducerande* enheter*na*	I landstingets ansvar som ägare ligger dels att svara för direktiv till de landstingsägda *vårdgivarna* och därigenom skapa ramar för deras uppgifter som bolag eller förvaltningsdrivna verksamheter, dels att ha löpande insyn i och påverkan på hur *vårdgivarnas* enheter fullgör sina uppdrag enligt

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
fullgör sina uppdrag enligt åtaganden i avtalen med beställaren.	åtaganden i avtalen med beställaren.
Landstingets styrformer	
För de akutsjukhus som är aktiebolag gäller aktiebolagslagen och antagna bolagsordningar. De landstingsdrivna verksamheterna styrs genom reglementen, som fastställts av landstingsfullmäktige. Generellt för samtliga verksamheter/enheter gäller den av landstinget fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven.	Ingår i de generella direktiven
Flyttat	Till styrelsen ska landstings-direktören eller av landstings-direktören utsedd representant adjungeras.
Styrelsens uppdrag	***Allmänt***
Styrelse och ledning för *produktionsenhet* ansvarar för att	Styrelse och ledning för *vårdgivaren* ansvarar för att
• *verksamheten bedrivs så att de mål, ekonomiska krav samt medicinsk kvalitet och säkerhet som satts av landstingsfullmäktige uppnås.*	Ingår i de generella direktiven
• *måluppfyllelsen följs upp och rapporteras avseende ekonomi, produktivitet, medicinsk kvalitet och säkerhet samt avseende personal och patientindex. Vid större avvikelser ska handlingsplaner tas fram och åtgärder genomföras och följas upp för att säkerställa måluppfyllelsen. Utfall och handlingsplaner ska rapporteras*	Ingår i de generella direktiven

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
till ägaren enligt landstingets instruktioner:	
• *inom de områden där landstinget lämnat rapporterings-instruktioner ska dessa följas*	Ingår i de generella direktiven
• jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas	jämförelser med annan likvärdig verksamhet inom landstinget och nationellt regelbundet genomförs och redovisas
• *åtgärder vidtas för att säkra verksamhetens konkurrenskraft*	Utgår
• *landstingets fastställda policyer efterlevs och att de följs upp och rapporteras till ägaren*	Ingår i de generella direktiven
• *ett kostnadseffektivt resursutnyttjande uppnås genom samverkan med andra offentliga och privata entreprenörer. Planer för denna samverkan ska upprättas och följas upp. Utfallet ska avrapporteras till ägaren.*	Ingår i de generella direktiven
• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• anlitande av underleverantörer för utförande av en större del avseende berörd specialitet inom det avtalade vårduppdraget ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
• överlåtelse av egendom och verksamhet ska godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott	• överlåtelse av egendom och verksamhet ska *för Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårds-område godkännas av landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• inhämta landstingsstyrelsens ägarutskott godkännande vid egenregianbud	• godkännande vid egenregianbud ska av *Karolinska universitetssjukhuset och Stockholms läns sjukvårdsområde* inhämtas *från landstingsstyrelsens ägarutskott och för övriga landstingsägda vårdgivare av* Landstingshuset i Stockholm AB
• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut	• arbete som främjar hälsa och jämställdhet bedrivs enligt landstingsfullmäktiges beslut
• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten	• hälsofrämjande och förebyggande arbete tydligt lyfts fram i verksamheten
• *utvecklings- och utbildningsstöd ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård*	Stycket flyttas till verksamhetens innehåll och uppdrag
	Framtidens hälso- och sjukvård

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
Stycket flyttat från generella ägarvillkor	*De landstingsägda vårdgivarna ska samverka med varandra och andra aktörer inom hälso- och sjukvården. De landstingsägda vårdgivarna ska enligt anvisningar från Landstingshuset i Stockholm AB respektive landstingsstyrelsens ägarutskott medverka i planeringen och genomförandet av Framtidsplan för hälso- och sjukvården i enlighet med de beslut som landstingsfullmäktige fattar.*

7.1 Södertälje sjukhus AB verksamhetens innehåll och uppdrag

Nuvarande lydelse	Förslag ändring
	Verksamhetens syfte och omfattning
Södertälje Sjukhus AB ska bedriva *bassjukvård samt* specialiserad akut och planerad vård. Förlossningsverksamhet ska finnas vid sjukhuset. *Den specialiserade vården ska bedrivas i samverkan med Södersjukhuset och Karolinska Universitetssjukhuset enligt avtal.* Verksamheten ska omfatta de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren eller andra uppdragsgivare.	Södertälje sjukhus AB ska vara ett av *Stockholms läns landstings akutsjukhus med ansvar för* specialiserad akut och planerad *somatisk specialist*vård. Förlossningsverksamhet ska finnas vid sjukhuset. Verksamheten ska omfatta den vård och de tjänster som i avtal överenskommits med beställaren, *ägaren* eller andra uppdragsgivare.
Högspecialiserad vård ska ej bedrivas av bolaget.	Högspecialiserad vård ska ej bedrivas av bolaget.
	Samverkan inom och utom landstinget

Nuvarande lydelse	**Förslag ändring**
Södertälje Sjukhus AB ska utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med *SÖS, Karolinska Universitetssjukhuset* och landstingsfinansierade privata vårdgivare.	*Södertälje sjukhus AB ska samverka med och utarbeta samordnade vårdprocesser i samverkan med Stockholms läns sjukvårdsområde, övriga akutsjukhus och andra landstingsfinansierade vårdgivare i området samt med berörda kommuner.*
	Södertälje sjukhus AB ska samverka med andra vårdgivare och andra huvudmän för att säkerställa att patientens väg genom vården blir säker och enkel samt att omhändertagandet sker på mest effektiva vårdnivå.
	Forskning och utbildning, utveckling, innovation
Södertälje Sjukhus AB ska bedriva undervisning och viss klinisk forskning relaterad till sjukvårdsuppdraget. *Samverkan ska ske med KI och Karolinska Universitetssjukhuset.*	Södertälje sjukhus AB ska bedriva och medverka i klinisk forskning och bidra till utveckling av en evidensbaserad hälso- och sjukvård *inom Stockholms läns landsting. Sjukhuset ska bedriva klinisk utbildning och ta emot studenter från de lärosäten som Stockholms läns landsting har tecknat avtal med.*
	Södertälje sjukhus AB ska registrera och spara de biobanksprover som ska bevaras i Stockholms medicinska biobank.
Flyttat från specifika ägardirektiv	*Utvecklings- och utbildningsstöd ska ges på konkurrensneutrala villkor till all landstingsfinansierad vård.*
	Verksamhetens utveckling

Nuvarande lydelse	Förslag ändring
	Södertälje sjukhus AB ska delta i och ansvara för Framtidsplanens genomförande i enlighet med landstingsfullmäktiges beslut samt medverka i utvecklingen av en nätverkssjukvård.
	Ekonomi och finansiellt
	Södertälje sjukhus AB ska delta i *planering av byggnationer i anslutning till Södertälje sjukhus AB:s verksamhet* och till byggnationerna kopplade upphandlingar, installationer avseende IT-infrastruktur, medicinsk teknisk utrustning och övrig byggnadspåverkande utrustning.

8. Ändring av specifika ägardirektiv för AB Stockholms Läns Landstings Internfinans, 556449–9183

Fastställda i landstingsfullmäktige 2005-05-10 (LS 0502-0320)

Nuvarande lydelse	***Förslag ny lydelse***
Stockholm Läns Landstings Internfinans är ett av landstinget, via moderbolaget Landstingshuset i Stockholm AB, helägt aktiebolag.	*Utgår*
Dessa ägardirektiv utgår från av landstingsfullmäktige vid var tidpunkt fastställd finanspolicy för Stockholms läns landsting. Formerna för ersättning till AB Stockholm Läns Landstings Internfinans regleras i särskilt samverkansavtal mellan landstinget och AB Stockholm Läns Landstings Internfinans. För förvaltning av donationsfonder finns ett separat avtal mellan landstinget och bolaget (LS 9606–0681).	*Utgår*
	Verksamhetens syfte och omfattning
Landstinget uppdrar åt AB Stockholm Läns Landstings Internfinans att fungera som internbank för landstingets förvaltningar och helägda bolag med ansvar för följande uppgifter:	*AB Stockholms Läns Landstings Internfinans uppgift är att vara ~~en~~ internbank för Stockholms läns landsting.*
• Svara för att säkerställa behovet av betalningsberedskap för landstinget som följer av den av landstingsfullmäktige fastställda finanspolicyn.	
• Hantera landstingskoncernens interna in- och utlåning.	

Nuvarande lydelse	***Förslag ny lydelse***
	AB Stockholms Läns Landstings Internfinans ska på affärsmässiga grunder bistå Stockholms läns landsting, dess förvaltningar, bolag och stiftelser med att förvalta central likviditet, låna upp medel på kapitalmarknaden och bedriva utlåning för investeringar till landstingets förvaltningar och bolag.
• Hantera finansiella risker för landstingskoncernen	*AB Stockholms Läns Landstings Internfinans ska hantera finansiella risker för Stockholms läns landsting samt hantera koncernövergripande finansiella redovisningsfrågor kopplade till landstingets skuldportfölj.*
• Agera externt i låne- och placeringsfrågor för hela landstings koncernens räkning.	*AB Stockholms Läns Landstings Internfinans har i uppdrag att agera externt i finansiella frågor för Stockholms läns landsting.*
• Administrera landstingets koncernkonto.	
• Erbjuda finansiella tjänster till landstingets stiftelser1 och delägda bolag2.	*AB Stockholms Läns Landstings Internfinans arbetsuppgifter samt formerna för ersättning till bolaget regleras i särskilt samverkansavtal med Stockholms läns landsting.*
• Administrera borgensåtaganden beslutade av landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen.	
• Löpande ekonomisk och administrativ förvaltning av kapital i donationsfonder på sätt som framgår av bilaga till dess specifika ägardirektiv.	*AB Stockholms Läns Landstings Internfinans ska förvalta Stockholms läns landstings donationsfonder och stiftelser. För dessa arbetsuppgifter tecknas*

Nuvarande lydelse	***Förslag ny lydelse***
	separat avtal med Stockholms läns landsting
• *Övriga uppgifter enligt särskilda överenskommelser med landstinget.*	
• Bolagets styrelse ska anta en låne- och räntepolicy, vilken ska anmälas till landstingsstyrelsen. Även eventuella ändringar i denna policy ska snarast anmälas till landstingsstyrelsen.	*AB Stockholms läns landstings Internfinans* styrelse ska anta *riktlinjer för lån och räntehantering*, vilken ska anmälas till landstingsstyrelsen. Ändringar i *dessa riktlinjer* ska anmälas till landstingsstyrelsen.
• Bolaget ska med hjälp av extern kompetens göra en genomgång av den interna kontrollen i syfte att säkerställa riskhanteringen. Denna genomgång ska uppdateras årligen och dess resultat ska rapporteras till landstingsstyrelsen i delårsbokslutet.	*AB Stockholms Läns Landstings Internfinans* ska med hjälp av extern kompetens göra en genomgång av den interna kontrollen i syfte att säkerställa riskhanteringen. Denna genomgång ska uppdateras årligen och dess resultat ska rapporteras till landstingsstyrelsen i delårsbokslutet.
• *Bolaget ska årligen genomföra kund- och personalnöjdhetsmätningar och redovisa resultaten härav i delårsbokslutet*	

9. Ändring av specifika ägardirektiv för AB Storstockholms Lokaltrafik, 556013–0683

Fastställda i landstingsfullmäktige 2011-12-06 (LS 1110-1288) och reviderade av landstingsfullmäktige 2012-12-04 (LS 1208-1010) samt 2013-06-11—12 (LS 1302-0197)

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
3:e stycket Inom ramen för bolagets ändamål såsom det uttrycks i bolagsordningen ansvarar styrelse och ledning för att följa den av landstinget fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven samt för att	3:e stycket Inom ramen för bolagets ändamål såsom det uttrycks i bolagsordningen ansvarar styrelse och ledning för att följa den av landstinget fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven samt för att
• verksamheten bedrivs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt så att kundernas krav tillgodoses samtidigt som ägarens mål med verksamheten, uttryckta i av landstingsfullmäktige fastställd budget, *policies* och andra styrdokument uppfylls;	• verksamheten bedrivs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt så att kundernas krav tillgodoses samtidigt som ägarens mål med verksamheten, uttryckta i av landstingsfullmäktige fastställd budget, och andra *styrande dokument* uppfylls;
Landstinget åtager sig att	Landstinget åtager sig att
4:e stycket 1:a punkten • *täcka SL:s och dotterbolagens förlust i den mån sådan redovisats för visst verksamhetsår,*	4:e stycket 1:a punkten Utgår

10. Ändring av specifika ägardirektiv för AB SL Finans, 556402–7166

Fastställda på bolagsstämma 2013-05-21

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
AB SL Finans (”SLF”) är ett helägt dotterbolag till AB Storstockholms Lokaltrafik (”SL”)	AB SL Finans *(”Bolaget”)* är ett helägt dotterbolag till AB Storstockholms Lokaltrafik (”SL”*) som ägs av Stockholms läns landsting.*
Inom ramen för bolagets ändamål såsom det uttrycks i bolagsordningen ansvarar styrelse och ledning för att följa den av *landstinget* fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven samt att bolaget, i tillämpliga delar, följer de policys och andra styrdokument som vid var tid är gällande för trafikförvaltningen inom Stockholms läns landsting.	Inom ramen för *Bolagets* ändamål såsom det uttrycks i bolagsordningen ansvarar *Bolagets* styrelse och ledning för att följa den av *Stockholms läns landstings* fastlagda ägarpolicy och de generella ägardirektiven samt att *Bolaget*, i tillämpliga delar, följer de policys och andra styrdokument som vid var tid är gällande för trafikförvaltningen inom Stockholms läns landsting.
Verkställande direktörens beloppsmässiga begränsning vid beslutsfattande ska anges i instruktionen för verkställande direktören. Beslut ovanför verkställande direktörens beloppsnivå men understigande 50 miljoner kronor ska fattas av *verkställande direktören och styrelseordföranden i SLF i förening*.	*Bolagets verkställande direktörs* beloppsmässiga begränsning vid beslutsfattande ska anges i instruktionen för verkställande direktören. Beslut ovanför verkställande direktörens beloppsnivå, men understigande 50 miljoner kronor ska fattas av *Bolagets verkställande direktör och styrelseordförande i förening*.
Beslut avseende belopp överstigande 50 miljoner kronor ska fattas av *styrelsen i SLF* och godkännas av trafiknämnden inom Stockholms läns landsting.	Beslut avseende belopp överstigande 50 miljoner kronor ska fattas av *Bolagets* styrelse och godkännas av trafiknämnden inom Stockholms läns landsting. *Denna beloppsbegränsning ska dock inte gälla för beslut avseende koncerninterna transaktioner om överlåtelse av*

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	anläggningstillgångar till en köpeskilling motsvarande anläggningstillgångarnas bokförda värden per överlåtelsedagen och som har en neutral resultateffekt för de enskilda bolagen och för SL-koncernen i sin helhet. I dessa fall räcker det med beslut av Bolagets styrelse.
Nytt	*Beslut avseende Bolagets verksamhet som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska alltid fattas av bolagsstämman. Vidare ska Bolaget bereda Stockholms läns landstingsfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.*

11. Ändring av specifika ägardirektiv för SL Infrateknik AB, 556402–4684

Fastställda på bolagsstämma 2014-05-13

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
SL Infrateknik AB (”SLI”) är ett helägt dotterbolag till AB Storstockholms Lokaltrafik (”SL”)	SL Infrateknik AB (”*Bolaget*”) är ett helägt dotterbolag till AB Storstockholms Lokaltrafik (”SL”) *som ägs av Stockholms läns landsting.*
Inom ramen för bolagets ändamål såsom det uttrycks i bolagsordningen ansvarar styrelse och ledning för att följa den av *landstinget* fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven samt att bolaget, i tillämpliga delar, följer de policys och andra styrdokument som vid var tid är gällande för trafikförvaltningen inom Stockholms läns landsting.	Inom ramen för *Bolagets* ändamål såsom det uttrycks i bolagsordningen ansvarar *Bolagets* styrelse och ledning för att följa den av *Stockholms läns landstings* fastlagda ägarpolicyn och de generella ägardirektiven samt att *Bolaget*, i tillämpliga delar, följer de policys och andra styrdokument som vid var tid är gällande för trafikförvaltningen inom Stockholms läns landsting.
Beslut avseende belopp överstigande 50 miljoner kronor ska fattas av *styrelsen i SLI* och godkännas av trafiknämnden inom Stockholms läns landsting.	Beslut avseende belopp överstigande 50 miljoner kronor ska fattas av *Bolagets styrelse* och godkännas av trafiknämnden inom Stockholms läns landsting. *Denna beloppsbegränsning ska dock inte gälla för beslut avseende koncerninterna transaktioner om överlåtelse av anläggningstillgångar till en köpeskilling motsvarande anläggningstillgångarnas bokförda värden per överlåtelsedagen och som har en neutral resultateffekt för de enskilda bolagen och för SL-koncernen i sin helhet. I dessa fall räcker det med beslut av Bolagets styrelse.*

Nytt	*Beslut avseende Bolagets verksamhet som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska alltid fattas av bolagsstämman. Vidare ska Bolaget bereda Stockholms läns landstingsfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.*

12. Specifika ägardirektiv för SL Älvsjö AB, 556868–6371

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
Nytt	*SL Älvsjö AB (”Bolaget”) är ett helägt dotterbolag till AB Storstockholms Lokaltrafik (”SL”) som ägs av Stockholms läns landsting.*
Nytt	*Inom ramen för Bolagets ändamål såsom det uttrycks i bolagsordningen ansvarar Bolagets styrelse och ledning för att följa den av Stockholms läns landstings fastlagda ägarpolicy och de generella ägardirektiven samt att Bolaget, i tillämpliga delar, följer de policys och andra styrdokument som vid var tid är gällande för trafikförvaltningen inom Stockholms läns landsting.*
Nytt	*Beslut avseende belopp överstigande 50 miljoner kronor ska fattas av Bolagets styrelse och godkännas av trafiknämnden inom Stockholms läns landsting. Denna beloppsbegränsning ska dock inte gälla för beslut avseende koncerninterna transaktioner om överlåtelse av anläggningstillgångar till en köpeskilling motsvarande anläggningstillgångarnas bokförda värden per överlåtelsedagen och som har en neutral resultateffekt för de enskilda bolagen och för SL-koncernen i sin helhet. I dessa fall räcker det med beslut av Bolagets styrelse.*

Nytt	*Beslut avseende Bolagets verksamhet som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska alltid fattas av bolagsstämman. Vidare ska Bolaget bereda Stockholms läns landstingsfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.*

Stockholms läns landsting

Landstingsstyrelsens förvaltning | BILAGA 2017-05-18 | LS 2017–0405

Förslag till ändring av bolagsordningar

AB SL Finans, 556402–7166
SL Infrateknik AB, 556402–4684
SL Älvsjö AB, 556868–6371

Innehållsförteckning

1. AB SL Finans 556402–7166 3

2. SL Infrateknik AB 556402–4684 5

3. SL Älvsjö AB 556868–6371 7

1. AB SL Finans 556402–7166

Godkända av landstingsfullmäktige 2015-02-17 och antagna av bolagsstämma 2015-04-13

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
§ 3 Verksamhet	**§ 3 Verksamhet**
Bolaget ska ha till föremål för sin verksamhet att finansiera och mot vederlag tillhandahålla fordon, vagnar, andra inventarier och anläggningar för lokaltrafikutövare samt att äga och förvalta fast och lös egendom.	Bolaget ska ha till föremål för sin verksamhet att *inom Stockholms län med angränsande områden* finansiera och mot vederlag tillhandahålla fordon, vagnar, andra inventarier och anläggningar för lokaltrafikutövare samt att äga och förvalta fast och lös egendom. *Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten skall bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.*
§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet	**§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet**
Syftet med verksamheten är att bistå AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) i fullgörandet av SL:s uppdrag från Stockholms läns landsting, genom dess trafiknämnd, att utföra den lokala och regionala linjetrafiken för persontransporter till lands.	Syftet med verksamheten är att bistå AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) i fullgörandet av SL:s uppdrag från Stockholms läns landsting, genom dess trafiknämnd, att utföra den lokala och regionala linjetrafiken för persontransporter till lands.
	Bolaget ska bedriva sin verksamhet med iakttagande av kommunala likställighetsprincipen samt i ekonomiskt hänseende enligt följande:
	• *Verksamhet som gäller förvaltning av fast och lös egendom ska bedrivas på affärsmässig grund.*
	• *Övrig verksamhet ska bedrivas med tillämpning av kommunala självkostnadsprincipen.*

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
Om bolaget försätts i likvidation ska bolagets tillgångar tillfalla SL.	Om bolaget försätts i likvidation ska bolagets tillgångar tillfalla SL.
	§ 12 Bolagsstämmans kompetens
	Beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska alltid fattas av bolagsstämman.
~~§ 12~~ Räkenskapsår	***§ 13* Räkenskapsår**
	Ingen ändring av innehållet
	§ 14 Fullmäktiges rätt att ta ställning
	Bolaget ska bereda Stockholms läns landstingsfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.
	§ 15 Inspektionsrätt
	Landstingsstyrelsen i Stockholms läns landsting äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.
~~§ 13~~ Ändring av bolagsordningen	***§ 16* Ändring av bolagsordningen**
Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av landstingsfullmäktige.	Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av *Stockholms läns* landstingsfullmäktige.

2. SL Infrateknik AB 556402–4684

Godkända av landstingsfullmäktige 2015-02-17 och antagna av bolagsstämma 2015-04-13

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
§ 3 Verksamhet	**§ 3 Verksamhet**
Bolaget ska ha till föremål för sin verksamhet att anskaffa, äga och förvalta fordon och därtill hörande verksamhet.	Bolaget ska ha till föremål för sin verksamhet att *inom Stockholms län med angränsande områden* anskaffa, äga och förvalta fordon och därtill hörande verksamhet.
	Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten skall bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.
§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet	**§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet**
Syftet med verksamheten är att bistå AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) i fullgörandet av SL:s uppdrag från Stockholms läns landsting, genom dess trafiknämnd, att utföra den lokala och regionala linjetrafiken för persontransporter till lands.	Syftet med verksamheten är att bistå AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) i fullgörandet av SL:s uppdrag från Stockholms läns landsting, genom dess trafiknämnd, att utföra den lokala och regionala linjetrafiken för persontransporter till lands.
	Bolaget ska bedriva sin verksamhet med iakttagande av kommunala likställighetsprincipen samt i ekonomiskt hänseende enligt följande:
	• *Verksamhet som gäller förvaltning av fast och lös egendom ska bedrivas på affärsmässig grund.*
	• *Övrig verksamhet ska bedrivas med tillämpning av kommunala självkostnadsprincipen.*
Om bolaget försätts i likvidation ska bolagets tillgångar tillfalla SL.	Om bolaget försätts i likvidation ska bolagets tillgångar tillfalla SL.

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	§ 12 Bolagsstämmans kompetens
	Beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska alltid fattas av bolagsstämman.
~~§ 12~~ Räkenskapsår	***§ 13*** **Räkenskapsår**
	Ingen ändring av innehållet
	§ 14 Fullmäktiges rätt att ta ställning
	Bolaget ska bereda Stockholms läns landstingsfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.
	§ 15 Inspektionsrätt
	Landstingsstyrelsen i Stockholms läns landsting äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.
~~§ 13~~ Ändring av bolagsordningen	***§ 16*** **Ändring av bolagsordningen**
Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av landstingsfullmäktige.	Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av *Stockholms läns* landstingsfullmäktige.

3. SL Älvsjö AB 556868–6371

Fastställda på bolagsstämma 2013-05-21

Nuvarande lydelse	**Förslag ny lydelse**
§ 3 Verksamhet	**§ 3 Verksamhet**
Bolaget ska ha till föremål för sin verksamhet att äga, förvalta och utveckla fastighet och därmed förenlig verksamhet.	Bolaget ska ha till föremål för sin verksamhet att *inom Stockholms län med angränsande områden* äga, förvalta och utveckla fastighet och därmed förenlig verksamhet.
	Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.
§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet	***§ 4 Ändamålet med bolagets verksamhet***
	Syftet med verksamheten är att bistå AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) i fullgörandet av SL:s uppdrag från Stockholms läns landsting, genom dess trafiknämnd, att utföra den lokala och regionala linjetrafiken för persontransporter till lands.
	Bolaget ska bedriva sin verksamhet med iakttagande av kommunala likställighetsprincipen samt i ekonomiskt hänseende enligt följande:
	• *Verksamhet som gäller förvaltning av fast och lös egendom ska bedrivas på affärsmässig grund.*
	• *Övrig verksamhet ska bedrivas med tillämpning av kommunala självkostnadsprincipen.*
	Om bolaget försätts i likvidation ska bolagets tillgångar tillfalla SL.
~~§ 4~~ Aktiekapital	***§ 5*** **Aktiekapital**
	Ingen ändring av innehållet

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
~~§ 5~~ Antal aktier	***§ 6* Antal aktier**
	Ingen ändring av innehållet
~~§ 6~~ Styrelsens sammansättning	***§ 7* Styrelsens sammansättning**
Styrelsen ska bestå av lägst en och högst ~~tio~~ ordinarie ledamöter samt högst ~~tio~~ styrelsesuppleanter. Består styrelsen av färre än tre ledamöter ska minst en styrelsesuppleant väljas.	Styrelsen ska bestå av lägst en och högst *fem* ordinarie ledamöter samt högst *tre* styrelsesuppleanter. Består styrelsen av färre än tre ledamöter ska minst en styrelsesuppleant väljas. *Ledamöter och suppleanter väljs av Stockholms läns landstingsfullmäktige.*
~~§ 7~~ Revisorer	***§ 8* Revisorer**
	Ingen ändring av innehållet
~~§ 8~~ Lekmannarevisorer	***§ 9* Lekmannarevisorer**
	Ingen ändring av innehållet
~~§ 9~~ Kallelser och andra meddelanden	***§ 10* Kallelser och andra meddelanden**
	Ingen ändring av innehållet
~~§ 10~~ Årsstämma	***§ 11* Årsstämma**
	Ingen ändring av innehållet
	§ 12 Bolagsstämmans kompetens
	Beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska alltid fattas av bolagsstämman.
~~§ 12~~ Räkenskapsår	***§ 13* Räkenskapsår**
	Ingen ändring av innehållet

Nuvarande lydelse	Förslag ny lydelse
	§ 14 Fullmäktiges rätt att ta ställning
	Bolaget ska bereda Stockholms läns landstingsfullmäktige möjlighet att ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.
	§ 15 Inspektionsrätt
	Landstingsstyrelsen i Stockholms läns landsting äger rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.
	§ 16 Ändring av bolagsordningen
	Denna bolagsordning får ej ändras utan godkännande av Stockholms läns landstingsfullmäktige.

TILLÄGGSAVTAL
2017-

Diarienummer
LS 2017–0405

Tilläggsavtal till avtal tecknat mellan Stockholms läns landsting och AB Storstockholms Lokaltrafik den 11 december 1990

Detta tilläggsavtal (”**Tilläggsavtalet**”) till avtal tecknat mellan Stockholms läns landsting och AB Storstockholms Lokaltrafik den 11 december 1990, Bilaga 1 (”**Avtalet**”)), har denna dag träffats mellan:

(1) **Stockholms läns landsting, org. nr.** 232100-0016; (”**SLL**”) och

(2) **AB Storstockholms Lokaltrafik**, org.nr 556013-0683, ("**AB SL**").

SLL och AB SL benämns i det följande nedan var för sig som ”**Part**” och gemensamt ”**Parterna**”.

1 Bakgrund

Till följd av SLL:s uppdrag till AB SL att svara för driften av det kollektiva landtrafiksystemet i länet träffade Parterna 1990 Avtalet som reglerar AB SL:s uppdrag.

Enligt 13 § Avtalet har SLL åtagit sig *”att täcka SL:s och dotterbolagens förlust i den mån sådan redovisats för visst verksamhetsår, att fortlöpande under verksamhetsåret tillskjuta för driften erforderliga rörelsemedel samt att såsom lån tillhandahålla SL de investeringsmedel som landstinget finner böra ställas till SL:s förfogande.”*

1.1 Till följd av beslut i landstingsfullmäktige den 14 juni 2017 och bolagsstämman i AB SL den 2017 beslut ingår Parterna detta Tilläggsavtal till reglering av Parterna överenskomna ändringar i Avtalet.

1.2 Definierade begrepp ska, om annat inte anges i Tilläggsavtalet, ha samma betydelse som när de används i Avtalet.

2 Justering av Avtalet

Med ändring av § 13 Avtalet ska följande lydelse gälla:

”Landstinget åtar sig att fortlöpande under verksamhetsåret tillskjuta för driften erforderliga rörelsemedel samt att såsom lån tillhandahålla SL de investeringsmedel som landstinget finner böra ställas till SL:s förfogande.”

3 Ikraftträdande

Ikraftträdandet av detta Tilläggsavtal per 1 juli 2017 är villkorat av att behöriga företrädare för båda Parter har undertecknat Tilläggsavtalet.

4 Övrigt

4.1 Utöver de förändringar som beskrivs i detta Tilläggsavtal ska Avtalet fortsatt gälla på oförändrade villkor.

4.2 Detta Tilläggsavtal utgör en integrerad del av Avtalet. Om ett förhållande mellan Parterna inte regleras i detta Tilläggsavtal ska bestämmelserna i Avtalet gälla även för detta Tilläggsavtal.

5 Tillämplig lag och tvistlösning

De regler rörande tillämplig lag och tvistlösning som gäller för Avtalet ska gälla även detta Tilläggsavtal.

Stockholm den	Stockholm den
För: Stockholms läns landsting	För: AB Storstockholms Lokaltrafik
Malin Frenning Landstingsdirektör	Caroline Ottosson Verkställande direktör